

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

nota
TER BESLISSING

Kamerbrief voorzieningszekerheid van
elektriciteit

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie
Directie Energiemarkt

Auteur
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
2 juni 2026
Kenmerk
KGG_DGKE_EM / 106715086
RT-0000144916

Kopie aan
[Redacted]
[Redacted]

Bijlage(n)
1

Parafenroute		
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]		
[Redacted]		

Aanleiding

In het coalitieakkoord staat dat het kabinet een capaciteitsmarkt wil introduceren. Deze Kamerbrief geeft richting aan dit voornemen en geeft bovendien invulling aan meerdere Kamermoties¹ en toezeggingen² om de Kamer over dit onderwerp te informeren.

Geadviseerd besluit

U kunt bijgevoegde Kamerbrief ondertekenen, aanbieden aan de RFL en na goedkeuring van de RFL en MR laten verzenden.

Kernpunten

- Deze Kamerbrief geeft duiding aan de verwachte ontwikkeling van de voorzieningszekerheid van elektriciteit³ in Nederland, gebaseerd op de op 10 juni jl. gepubliceerde Monitor Voorzieningszekerheid 2026 (MVZ, voorheen Monitor Leveringszekerheid/MLZ) en de eerder gepubliceerde European Resource Adequacy Assessment 2025 (ERAA). De MVZ 2026 laat in alle beschouwde scenario's zien dat de risico's voor de voorzieningszekerheid van elektriciteit al vanaf 2030 worden verwacht en groter zijn in vergelijking met eerdere monitoren.

¹ De motie van het lid Grinwis c.s., Kamerstukken II, 2024/25, 29023, nr. 573, motie van het lid Flach, Kamerstukken II 2024/25, 29023, nr. 578 en de motie van het lid Van den Berg, Kamerstukken II, 2025/26, 29023, nr. 617
² TZ202601-027 en TZ202604-110.
³ De mate waarin de combinatie van productiecapaciteit, opslag, vraagrespons en interconnectie op elk moment kan voldoen aan de Nederlandse elektriciteitsvraag.

- Daarnaast licht u in de Kamerbrief uw keuze voor een marktbreed capaciteitsmechanisme toe als meest passende maatregel om de voorzieningszekerheid op de lange termijn te borgen. U baseert zich daarbij mede op twee eerder met de Kamer gedeelde onderzoeken naar vraagresponso en verschillende vormen van capaciteitsmechanismen⁴. U schetst bovendien de eerste contouren van de maatregel, de samenhang met andere beleidsthema's, de stappen die zijn gezet ter voorbereiding op de implementatie en het vervolgproces.
- Bij een marktbreed capaciteitsmechanisme vergoedt een centrale inkoper via jaarlijkse veilingen aanbieders van elektriciteit voor beschikbaarheid tijdens schaarstemomenten, vastgelegd via jaarlijkse capaciteitscontracten, afgesloten één tot enkele jaren van tevoren. Deelnemers blijven actief op de Europese elektriciteitsmarkt.
- Een marktbreed capaciteitsmechanisme biedt een oplossing voor structurele risico's op de elektriciteitsmarkt, omdat de maatregel zowel het behoud van bestaande capaciteit als nieuwe investeringen stimuleert in vraagresponso, batterijen en productiecapaciteit.
- De eerste tender voor capaciteitsveilingen wordt beoogd in 2028 voor het leveringsjaar 2029-2030.
- TenneT zal de uitvoerder van het marktbreed capaciteitsmechanisme zijn en de kosten van de maatregel worden door de netbeheerders bij de eindgebruiker in rekening gebracht via de tarieven.
- De kosten van het marktbreed capaciteitsmechanisme zijn sterk afhankelijk van de nog te maken ontwerpkeuzes en zijn een uitkomst van veilingen. Bij toepassing van vergelijkbare keuzes als in België, schetst u dat de kosten in Nederland mogelijk uitkomen tussen de 300-600 mln. Tegenover de kosten staan de baten, onder andere de vermeden prijsspieken en kosten van een elektriciteitsstekort. U benadrukt in de vormgeving van de maatregel te zoeken naar de meest optimale balans tussen de (maatschappelijke) kosten en baten.
- De afgelopen periode heeft het ministerie zich verdiept in de benodigde ontwerpkeuzes, mede op basis van het onderzoek naar verschillende vormen van capaciteitsmechanismen en contact met buurlanden, de Europese Commissie en de sector. Daarnaast zijn ambtelijk gesprekken gevoerd met een brede groep stakeholders over het spanningsveld tussen het gewenste niveau van voorzieningszekerheid en de bijbehorende kosten.
- Ook zijn concrete voorbereidingen getroffen voor het staatssteungoedkeuringsproces, waaronder het opstellen van een uitvoeringsplan als noodzakelijke stap. Daarnaast is de wettelijke basis om TenneT op te dragen een marktbreed capaciteitsmechanisme in te richten vastgelegd in het EMD-wetsvoorstel, dat binnenkort naar de Kamer zal worden verzonden

⁴ Kamerstukken II 2025/26, 29023, nr. 627

- De in gang gezette voorbereidingen zullen de komende periode voortgezet worden in nauwe samenwerking met TenneT en ACM en betrokkenheid van stakeholders. Het uiteindelijke ontwerp moet door de Europese Commissie getoetst worden aan de staatssteunkaders en eisen uit de Elektriciteitsverordening 2019/943. Eind 2026 wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang.